

NADALJEVANJE S I. STRANI

Novosti na področju zdravstvenega varstva

Nadalje, ne bi vseboval reševalnih prevozov, ki niso nujno potrebni, kot tudi ne zdravil, ki niso nujno potrebna in bodo določena s strani Zdravstvene skupnosti Slovenije. Prav tako v zagotovljenem programu ne bi več bile zajete storitve zobne protetike, neobvezna cepljenja ter estetske operacije, ki niso posledica poškodb ali bolezni ali poškodbe izven dela. Torej gre za pomembne spremembe pri zagotovljenem programu zdravstvenega varstva, ki je v širšem družbenem interesu in kot tako zato opredeljen z zakonom. Standarde in normative za uresničevanje zagotovljenega programa bi predpisal pristojni republiški upravni organ oz. variantno Zdravstvena skupnost Slovenije.

PROSTOVOLJNO ZAVAROVANJE

Zdravstvene storitve, ki ne bi bile zajete v okviru zagotovljenega programa, bi delovni ljudje in občani lahko zagotavljali v okviru združenega dela ali s posebnim prostovoljnimi zavarovanjem. Prostovoljno zavarovanje naj bi zajemalo naslednje rizike: zdravljenje v zdraviliščih, ko ne gre za nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, uporabo reševalnih prevozov, ki niso nujno potrebni, zdravila, ki ne bodo šla v breme SIS, storitve zobne protetike, neobvezna cepljenja, kozmetične operacije in celozdravstvene storitve, ki so potrebne zaradi poškodb izven dela. Na slednje posebej opozarjamo, po variantnem predlogu, naj bi bile le-te vključene v zagotovljeni program. S prostovoljnimi zavarovanjem bi si lahko tudi zagotovili pravico do zdravstvenih storitev brez participacije.

PARTICIPACIJA

Posebej naj opozorimo, da je participacija v predlagani koncept vgrajena kot pomemben institut z ekonomskimi in vzgojnimi učinki. Zakon izrecno določa, v katerih primerih participacija ne bi bila dopustna. Tako bi bili participacije oproščeni novorojenčki, dojenčki in predšolski otroci, otroci v osnovnih šolah, dijaki, študentje, ženske v zvezi z nosečnostjo, porodom in materinstvom. Participacije tudi ne bi plačevali uporabniki zdravstvenih storitev v zvezi z odkrivanjem, preprečevanjem in odkrivanjem nalezljivih bolezni, za katere je obvezno zdraviliščno zdravljenje ter za zdravljenje duševnih bolezni in bolezni zasvojenosti. Participacije bi bili TAKO KOT doslej oproščeni borci, socialno ogrožene osebe ter osebe v zvezi z zdravljenjem in nego na domu. Posebej kaže opozoriti, da bo višina participacije tudi odvisna od tega, kako gospodarno bomo ravnali s sredstvi, ki bodo lahko zagotovljena z zdravstvenim varstvom s strani SIS, to je od racionalnega obnašanja ne le uporabnikov, temveč tudi izvajalcev v zdravstvu. Če dalj časa je namreč znano, da sredstva, zbrana s prispevnostjo v okviru SIS ne zadoščajo za kritje vseh potreb. Zato se ohranja participacija, preko prostovoljnega zavarovanja pa skuša kot vir pridobiti tudi osebna sredstva občanov. Tak sistem seveda tudi predpostavlja, da bi morali priti do določenih sprememb tudi pri predpisovanju prispevnih stopenj, kar bi omogočalo manevrski prostor za oblikovanje večjih OD in s tem za prenos bremena tudi na osebno uporabo. Bolj kot doslej se zaostruje odgovornost posameznika za ohranitev in krepitev lastnega zdravja. Zanj ne more biti odgovorna le družba, oziroma posamezne institucije, temveč tudi vsak posameznik. Takšna koncepcija v načelu zato ne bi smela biti sporna, gre pa za izvedbene rešitve, ki pa ne bi smele biti takšne, da bi resnične bolnike odvrčale od koriščenja zdravstvenega varstva, ker ne bi zneli tovrstnih bremen. Zato je prav, da dodobra prevetrimo predlagane rešitve, kajti javna razprava je prav temu namenjena.

V prihodnje naj bi koristniki tudi sami plačevali stroške zdravstvenih storitev za pridobitev voznškega dovoljenja in stroške v zvezi z odškodninskimi zahtevki. K racionalnemu obnašanju naj bi vsekakor prispevalo tudi določilo, da bi sami nosili tudi stroške za nabavo novih protetičnih in ortopedskih pripomočkov, očal in drugih aparatov, ki bi jih z malomarnim ravnanjem poškodovani ali izgubili. Prav gotovo bodo mnogi soglašali s tem, da bi prizadeti sami kriili stroške zdravstvenih storitev, denimo zdravljenje alkoholikov.

PRIVATNA PRAKSA

Že dolgo časa je bila v naši družbi prisotna ideja o privatni praksi tudi na področju zdravstvenega varstva. V bodoče bi jo lahko, pod z zakonom določenimi pogoji, opravljali zdravniki, zdravniški specialisti, zobozdravniki, dipl. ing. farmacije, zobotehnik, fizioterapevti kot tudi medicinske sestre. Le-ti bi lahko zaposlovali tudi potrebne strokovne delavce oziroma druge delavce s tem, da bi po variantnem predlogu število le-teh bilo omejeno na 5. Privatno prakso naj bi imeli le tisti, ki ne bi bili zaposleni v združenem delu. Obstaja pa tudi predlog, da bi lahko oseba, ki je v delovnem razmerju, imela „popoldansko prakso“, največ do 1/3 polnega delovnega časa, če bi s tem soglašala njena organizacija oziroma variantni predlog, naj taka popoldanska praksa ne bi bila dopustna. Gre za zelo pomembno rešitev, o kateri bi morali biti občani Šiške povedati svoje mnenje.

Končno naj še opozorimo, da se predvideva tudi **uredba posebnega nadzora** nad izvajanjem programa zdravstvenega varstva, ki naj bi zagotavljal kvaliteto dela zdravstvenih organizacij, kot tudi pravilnost obračunavanja zdravstvenih storitev za oblikovanje in učinkovitejše izvajanje politike zdravstvenega varstva oziroma strategije razvoja pa bo lahko pomembno vlogo odigral strokovni svet, ki bi imel predsednika in 12 članov iz vrst priznanih strokovnjakov in znanstvenikov ter bi obstajal bodisi pri republiškem upravnem organu ali Zdravstveni skupnosti Slovenije.

Anka TOMINŠEK

Naslednja številka izide 23. februarja

Iz skupščinskih klopi

Zbor občinske skupščine bodo zasedali 7.2.1989 in obravnavali posamezne zadeve najprej na 26. skupnem zasedanju, med katerimi je najpomembnejša **Program razvojnih nalog v letu 1989.**

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor pa bodo na ločenih sejah obravnavali:

- Osnutek odloka o proračunu občine Ljubljana-Šiška za leto 1989
- Predlog odloka o davku na promet nepremičnin
- Predlog družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SRS
- Predlog družbenega dogovora o financiranju KS na območju ljubljanskih občin
- Poročilo o poteku prenove ljubljanskega gradu
- Poročilo o gradnji objektov iz 0,47 ter
- Osnutek odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva mesta Ljubljane.

Na zboru združenega dela bo kot posebno pomembna točka tudi **Poročilo o sprejetanju in izvajanju sanacijskih programov v OZD v izgubo ob zaključnem računu 1987 in v OZD v letu 1988.**

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

Slovesna zaobljuba mladih vojakov v kasarni B. KIDRIČA

Mladi vojak, iz enot starešin Tomislava ŠIPČIČA, Borislava VUČKOVIČA in Mihajla ŠARANOVIČA, ki so prišli v ljubljansko garnizijo na služjenje vojaškega roka v drugi polovici minulega meseca, so v soboto 7. januarja v vojašnici Borisa Kidriča v Šentvidu, slovesno zaobljubili zvestobo domovini.

Tega slovesnega dejanja so se razen svojcev in prijateljev udeležili tudi general-podpolkovnik Andrija RAŠETA, načelnik štaba zagrebškega območja, predsednica skupščine mesta Ljubljana Nuša KERŠEVAN ter predstavniki družbenopolitičnega življenja vseh petih ljubljanskih občin.

General-podpolkovnik Andrija Rašeta je med drugim dejal, da je služjenje domovini velika čast, obenem pa tudi velika obveznost vsakega mladega človeka. Poudaril je tudi, da vojak, ki so prišli iz vseh koncev Jugoslavije v svojih vojaških kolektivih imajo priložnost spoznati kulturne in druge različnosti, jih spoštovati in na ta način utrjevati bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.

V imenu občanov Ljubljane je vojake pozdravil Borut PLAVŠAK, predsednik SOB Center in dejal, da so prišli v eno najbolj odprtih mest v Evropi in da bodo Ljubljanci storili vse, da bi se fantje tu dobro počutili in se zadovoljni vrnili domov.

Po slovesni zaobljubi so mladim vojakom, njihovim znanecem in prijateljem pripravili v vojašnici Ljuba Šercerja in v domu JLA nepozabno srečanje.

I.Š.

Programska konferenca ZRVS v duhu krepitve

Organizacija ZRVS občine Ljubljana-Šiška je tudi v minulem letu uspešno opravila zastavljene si naloge in ostala enotna družbena organizacija, ki na podlagi idejnopoličnih, obrambnih in samozadostnih usmeritev ZK in na programskih zasnovah, SZDL združuje in usposablja rezervne vojaške starešine za prevzemanje njihovih nalog in dolžnosti v oboroženih silah in ostalih sestavnih SLO in DS. To je bila samo ena od ugotovitev letne programske konference ZRVS občine Ljubljana-Šiška.

Po svoji vsebini, poteku in udeležbi delegatov in gostov, bi lahko rekli, da je konferenca odstopala od že ustaljene forme, saj je bilo manj govora o enoglasno sprejetem poročilu o delu in aktivnosti organizacije in konference v minulem letu, veliko več so govorili o sedanjem trenutku družbenopolitičnih, gospodarskih in vojaških razmer v svetu in pri nas s posebnim poudarkom na mestu, vlogi in dejavnosti organizacije ZRVS in njenega članstva.

H kakovostni razpravi je vsekakor prispevala izredno dobro in izčrpno podana uvodna beseda Silvestra Turka, predsednika Mestne konference ter obširna in zelo aktualna razprava generala Branka Jerkiča, predsednika Republiške konference ZRVS, v kateri je bilo moč razbrati, da je čas za prenovu tudi v organizaciji ZRVS.

Potek razprave na konferenci je pokazal, da je organizacija ZRVS v občini z več kot 5.100 člani, združenih v 28 krajevnih organizacijah tudi v sedanjem trenutku izredno pomemben dejavnik. Njeni člani aktivno delujejo na vseh področjih življenja naših občanov, tako v krajevnih skupnostih, v občini, mestu in republikli. Dejavnosti so zlasti pri izvajanju nalog na področju SLO in DS.

Na konferenci je bil sprejet program usposabljanja RVS v 1989. letu (predstavljen članstvu v prejšnji številki). Čeprav je program v celoti sprejet, ima občinska konferenca pripombe, ker je program še vedno preveč „zvezni“ in „republiški“. Nudi zelo malo prostora občini in krajevni skupnosti, preobširen je in

premalo aktualen zlasti za RVS, ki imajo obvezo do lastnega usposabljanja in oboroženih silah, kar je verjetno bistven vzrok, da je obvezna prisotnost na organiziranem usposabljanju še vedno nezadovoljiva.

Sprejem novega statuta (doslej Pravila) občinske organizacije ZRVS, je pomemben sklep konference. Novi Statut občinske organizacije sprejet na osnovi Statuta ZRVS Slovenije in Jugoslavije, ki je bil v pripravi in deloma preverjen tudi v praksi skoraj dve leti, nudi široke možnosti organiziranja RVS v občini, zlasti pa dobro izhodišče za nadaljnjo krepitve organizacije.

Konferenca si za delo v tekočem letu ni zastavljala posebnih novih nalog. No, da bi letos v decembru šli lahko dvignjene glave na volilno programsko konferenco in položili račun za minuli štiriletni mandat bo potrebno nameniti še večjo pozornost organizacijski in kadrovske krepitvi krajevnih organizacij in zagotovitvi množičnost.

Velika spodbuda za delo v organizaciji ZRVS naj bi bila tudi priznanja, ki se vsako leto podeljujejo posebno dejavnim članom.

Tokrat so ob Dnevu JLA podelili **Plaketo ZRVS Jugoslavije Milanu Dilasu, Zlati znak ZRVS Jugoslavije Janku Tribušonu, Plaketo ZRVS Slovenije Momčilu Bogumoviču, Hubertu Ocvirku in Ejubu Pezu; znak ZRVS Slovenije je podeljen Ivanu Babiču, Borutu Srimšku, Janezu-Dušanu Zupančiču, Miljenu Lacu, Josipu Usmianiju, Dragu Klanjšku. Juliju Neredu, Silvu Kolerju in Milenu Tancarju; 6 plaket ZRVS Ljubljane, 9 pisnih priznanj Mestne konference ZRVS in 11 občinskih priznanj.**

Predsednik OK ZRVS Ljubljana-Šiška Stanislav Čufer se je ob zaključku konference v imenu vseh delegatov in predsedstva zahvalil **Janku Tribušonu**, dosedanjemu sekretarju občinske konference za uspešno dolgoletno delo v organizaciji ZRVS in mu čestital na visokem priznanju. Novoizvoljenemu sekretarju **Ivanu Vukeliču** pa zaželel uspešno delo na novi dolžnosti.

Stanislav ČUFER

MITJA LAVRIČ — DOBITNIK KRAIGHERJEVE NAGRADE

Biti uspešen direktor, niso mačje solze!

V prostorih Skupščine SR Slovenije so 4. januarja slovesno podelili tradicionalne nagrade Borisa Kraigherja, ki jih Gospodarska zbornica Slovenije podeljuje kot moralno in materialno priznanje za izjemne dosežke trajnega pomena v gospodarstvu. Med prejemniki nagrad Borisa Kraigherja je tudi MITJA LAVRIČ, generalni direktor HP Pivovarne UNION.

To zahtevno funkcijo, zlasti v sedanjih razmerah, tovariš Lavrič opravlja že od leta 1976. V tem času se je pivovarna po fizični produktivnosti razvila v vodilno proizvajalko v pivovarski industriji Jugoslavije in Evrope. Pivovarna UNION je v zadnjih letih prenovila vso tehnološko opremo in uvedla najsoodobnejšo svetovno tehnologijo, s čemer se je tudi dvignila kvaliteta piva.

Kaj vam pomeni nagrada, ki ste jo prejeli?

„Moram reči, da mi ta nagrada veliko pomeni, predvsem kot spodbuda za nadaljnje delo, za celo timsko delo v naši tovarni in pomeni navsezadnje tudi družbeno priznanje te družbe, ki ceni dobre gospodarje in dobre kolektive.“

Delo v takem kolektivu zahteva precej časa in odrekanja?

„No, seveda, bilo bi iluzorno misliti, da bi vodenje take delovne organizacije, s tako veliko investicijsko ekspanzijo in tržno agresivnostjo na teritoriju cele Jugoslavije, Evrope pa tudi deloma Amerike zahtevalo osem ur dela. Naš vodilni kader principielno dela deset do dvanajst ur dnevno in malo časa nam ostane za druge aktivnosti, čeprav moramo biti na drugi strani družbenopolitični delavci in nekaj časa se vsaj jaz posvečam telesni kulturi.“

Uspešni ste v prodoru svojih izdelkov na tuje trge?

„Naša alternativa biti dobra tovarna ali povprečna, se sestoji iz naših uspehov na tujem trgu. Pivovarna UNION se je v preteklem obdobju izredno trudila, da se dokaže na tujih trgih. Mi smo danes sorazmerno izredno uspešni na italijanskem trgu, naše pivo se prodaja skoraj v vseh prodajalnah „Kop Italije de spar“, uspešni smo na Švedskem, v zadnjem letu smo podvojili količine, v naslednjem letu pa gremo v nove akcije. Švedska tržišča so zadovoljna z našim pivom, no z General-exportom iz Beograda pa

se mučimo zdaj že drugo leto na amerškem trgu. Ta teden bomo dobavili amerškemu trgu šestnajst kontejnerjev piva UNION, kar mišlim, da je za začetek leta kar spodbudno.“

Kakšni so kazalci za leto 1989?

„Živilska industrija in tudi pivovarniška industrija se zviža v krčih številnih predpisov, ki danes veljajo in cene so bile vsaj v živilski industriji vedno na minimumu, to se pravi, da vsa ta industrija posluje z minimalno akumulacijo. Mi skušamo predvsem z evropsko produktivnostjo, z zmanjšanjem stroškov v porabi energetskih sredstev, to smo dosegli z otvoritvijo nove varilnice za pivo, kjer smo zmanjšali energetske stroške za 60 %. Vse to pripomore k dobremu poslovanju, vendar je tudi naša produktivnost v samem evropskem vrhu. To so obeti, da bomo ostali, da bomo previhrali te težke čase in da se bomo tudi v naprej razvijali.“

Padeč življenjskega standarda gotovo vpliva na prodajo vaših izdelkov?

„Brez dvoma padeč življenjskega standarda vpliva na prodajo naših izdelkov. Če bi mi ostali samo na domačem trgu v preteklih letih, bi tovarna gotovo stagnirala v proizvodnji piva in kvasa.“

Jože ČURIN

Nadaljevanje s I. strani

Medtem ko je Delavska enotnost poskušala matični organizaciji napraviti krivdo za porabljene kredite — tudi s ponovnim pregledom uradnega poročila SDK, ki ga je naredil sodni izvedenec, je dobil spor med tozdom in Delom še druge dimenzije.

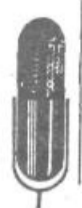
Skupščina Dela je decembra ugotovila, da mora Delo priključiti in poskrati delavce in zdrave dele Delavske enotnosti. Pripravljeno Delo, ki je hotelo pridružiti del Delavske enotnosti pod nekaterimi omejitvami, pa ni zadovoljilo republiškega sindikata. Za Delo to seveda ni ugodno, saj tudi tej veliki delovni organizaciji ne gre najbolje, če pa bi pridela še celotno izgubo Delavske enotnosti brez krepke finančne injekcije družbene pomoči, „bi se že na pomlad celotna Delova hiša znašla pod ukrepom družbenega varstva“ — je rekel na skupščini Dela tamkajšnji direktor prodaje Jure Božič.

V nasprotju s skupščino Dela — večina vidi ta organ kot glas frontne organizacije, saj sodi Delova hiša pod okrilje SZDL — se je tik pred

začetkom nove javne razprave o referendumu za priključitev Delavske enotnosti v Delov tozdelo, spet vmešalo predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov. V tem organu so podvomili, da bi začasni organizacijski ukrepi Dela zagotovili nemoteno izdajanje njihovega glasila in drugih, za sindikate pomembnih edicij. Posebna delovna skupina že išče možnosti za osamosvojitve tozda Delavska enotnost, financiranje pa je začasno prevzel kar republiški sindikat. Hkrati s tem se je začel tudi stečajni postopek tozda Delavska enotnost.

Katastrofa nekega tozda, ki sicer spada v občino, vendar ima sedež delovne organizacije v drugi občini, ni prvi primer v Šiški. Vendar se zdi, da so bile politične igre in moč frontne organizacije in sindikata kislina jabolko, v katerega občinsko vodstvo ni hotelo ugrizniti. Vse kaže, da so zaradi političnih iger odpadli vsi ukrepi, ki jih je ta občina doslej že nekajkrat uspešno izvedla v podobnih primerih. Lahko bi rekli, da so vodilni v občini prepustili reševanje barke tistim, ki to barko politično in finančno podpirajo.

Lada ZEJ

RADIO GLAS LJUBLJANE MED LJUDMI

Ljubljana, Kopitarjeva 2
tel.: 061/325-496, 325-494
studio: 328-944 328-954

radio GLAS ljubljane

TUDI O DOGAJANJIH V NAŠI OBČINI

IZVIREN IN POSEBEN GLASBENI SPORED BREZ NAPOVEDOVALCEV, PROGRAM VODIJO NOVINARJI

ODDAJAMO NA UKV 102,4 in 105,1 MHz STEREO V ŽIVO